

EUROOPA KOMISJON

Brüssel, 31.1.2012
KOM(2012) 34 lõplik

2008/0183 (COD)

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE**

(esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel)

nõukogu seisukoha kohta,

milles käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (millega muudetakse nõukogu määrusi (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 1234/2007 seoses liidus enim puudustkannatavatele isikutele toiduainete jaotamisega) vastuvõtmist

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE**

(esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel)

nõukogu seisukoha kohta,

milles käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (millega muudetakse nõukogu määrusi (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 1234/2007 seoses liidus enim puudustkannatavatele isikutele toiduainete jaotamisega) vastuvõtmist

1. TAUST

Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku edastamise kuupäev
(KOM(2008) 563 (lõplik) – 2008/183 COD):

25. september 2008.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse kuupäev:

20. jaanuar 2011.

Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoht:

26. märts 2009.

Muudetud ettepanekute edastamise kuupäev:

17. september 2010

3. oktoober 2011.

Nõukogu seisukoha vastuvõtmise kuupäev:

23. jaanuar 2012
(eeldatavasti).

2. KOMISJONI ETTEPANEKU EESMÄRK

Euroopa Liidus enim puudustkannatavatele isikutele toiduabi jaotamise programm loodi algselt 1987. aastal ning selle kohaselt saavad liikmesriigid kasutada riiklikke sekkumisvarusid toiduabina. Kuna turusekkumise roll on sellest ajast saadik oluliselt muutunud, on komisjoni ettepaneku eesmärk kohandada kava ÜPP uue olukorraga, mida iseloomustab sekkumisvarude vähenemine, võttes kasutusele varustamise kaks allikat (sekkumine ja turult ostmine, eelistades esimest allikat). Samuti on ettepaneku eesmärk parandada programmiga ettenähtud toiduainete toiteväärtuse tasakaalu (jaotatavate toiduainete mitmekesisem valik, toiteväärtuse aspektide kaasamine).

Oma arvamuses toetas Euroopa Parlament igati kõnealuse programm täielikku rahastamist. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee avaldas oma arvamuses samuti poolehoidu. Seepärast on komisjoni viimati muudetud ettepanekuga ette nähtud kava täielik rahastamine ELi eelarvest, ülemmääraga 500 miljonit eurot aastas. Euroopa Parlamendi soovitusel lisati ka toiduainete ELi päritolu mõiste ning programmi rakendamise seotud laokulude abikõlblikkus.

Võttes arvesse, et toiduabi jaotamise programmid aitavad kaasa nii ühise põllumajanduspoliitika eesmärkide täitmisele kui ka liidu sotsiaalse ühtekuuluvuse tugevdamisele, sisaldab komisjoni ettepanek kahekordset õiguslikku alust (artikkel 42 ja artikli 43 lõige 2 koos artikli 175 lõikega 3).

Lisaks nähakse ettepanekuga ette kavandatud meetmete vastavusse viimine Lissaboni lepingu delegeeritud õigusakte ja rakendusakte käsitlevate sätetega.

3. MÄRKUSED NÕUKOGU SEISUKOHA KOHTA

3.1 Üldised märkused nõukogu esimesel lugemisel võetud seisukoha kohta

Komisjon võib nõustuda nõukogu seisukohaga, mis on kolme institutsiooni konstruktiivsete läbirääkimiste tulemus. Seisukoht on kooskõlas komisjoni muudetud ettepaneku põhieesmärkide ja selle aluseks oleva lähenemisviisiga.

3.2 Nõukogu seisukoha vastuvõtmise etapis saavutatud kokkulepe

Pärast seda, kui Euroopa Parlament oli esimesel lugemisel 26. märtsi 2009 vastu võtnud oma seisukoha, peeti intensiivseid valitsustevahelisi ja institutsioonidevahelisi läbirääkimisi, mille tulemusel esitas nõukogu oma seisukoha. Mitteametlikud ja tehnilist laadi kohtumised võimaldasid saavutada kompromissi mitmesugustes lahtistes küsimustes, nimelt õiguslik alus ja programmi järkjärguline lõpetamine pärast 2013. aastat. Selle kompromissi põhjal esitas eesistujariik Poola 28. novembril ja 5. detsembri 2011 põllumajanduse erikomiteele kompromissdokumendi, mis põhines suuresti komisjoni teisel muudetud ettepanekul (KOM(2011) 634 (lõplik)). Samal ajal esitas komisjon avalduse, võttes arvesse Saksamaa ja Prantsusmaa ühisavaldust kava tuleviku kohta pärast 2013. aastat.

6. detsembril 2011. aastal peetud kolmepoolsetel aruteludel avaldas Euroopa Parlament tugevat toetust programmi jätkumisele. Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon kiitis kõnealuse seisukoha ametlikult heaks 12. detsembril 2011 ning soovitas Euroopa Parlamendil kiita kavandatav kompromiss teisel lugemisel heaks. 15. detsembril 2011 saavutas nõukogu poliitilise kokkuleppe kava jätkumise kohta kuni 2013. aastani. Nõukogu esimese lugemise seisukoht on kavas vastu võtta 23. jaanuaril 2012.

Läbivaadatud programmi põhieesmärgid on järgmised.

- Muuta ostmine turult alaliseks programmi varustamise allikaks, et täiendada sekkumisvarusid. Kätesaadavuse korral antaks eelistus siiski sobivate sekkumisvarude kasutamisele.
- Programmi rahastatakse täielikult ELi eelarvest, ülemmääraga 500 miljonit eurot eelarveaasta kohta.
- Liikmesriigid valivad toiduained objektiivsete kriteeriumide (sh toiteväärtused ja sobivus jaotamiseks) alusel.
- Liikmesriigid eelistavad liidu päritolu toiduaineid.
- Heategevusorganisatsioonide laokulud hüvitatakse.

Kompromissi põhiküsimused, mille üle kolm institutsiooni läbirääkimisi pidasid ja milles nad kokkuleppele jõudsid, on järgmised.

- Praegune programm lõpetatakse järg-järgult. Järkjärgulise lõpetamise periood kestab kuni 2013. aasta kava lõppemiseni.
- Enim puudustkannatavatele isikutele toiduainete jaotamise ELi programmi õiguslik alus (artikkel 42 ja artikli 43 lõige 2) jääb järgjärgulise lõpetamise perioodi jooksul samaks.
- Tagasiulatuv kohaldamine alates 1. jaanuarist 2012.
- Selleks et hõlbustada kokkuleppe saavutamist, ei ole Lissaboni lepinguga vastavusse viimisega seotud sätteid erandkorras lisatud; seega kohaldatakse jätkuvalt kehtivaid rakenduseeskirju.

4. KOMISJONI JA LIIKMESRIIKIDE AVALDUSED

Komisjon esitas avalduse, milles võetakse arvesse Prantsusmaa ja Saksamaa ühisavaldust. Kõnealused avaldused on esitatud lisas.

5. KOKKUVÕTE

Komisjon toetab institutsioonidevaheliste läbirääkimiste tulemusi ja saab seega nõukogu esimesel lugemisel esitatud seisukoha vastu võtta, et tagada kava jätkumine kuni 2013. aastani.

LISA

Komisjoni avaldus

Seoses komisjoni ettepanekuga Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 1290/2005 ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1234/2007 seoses liidus enim puudustkannatavatele isikutele toiduainete jaotamisega, võtab komisjon teadmiseks mitmed arutelud nõukogus, kus kuuest liikmesriigist moodustatud blokeeriv vähemus oli ettepaneku vastu.

Komisjon võtab samuti teadmiseks Prantsusmaa ja Saksamaa ühisavalduse, milles mõlemad riigid teatasid, et:

- nad nõustuvad jätkama programmi 31. detsembril 2013. aastal lõplikult lõppeva üleminekuperioodi jooksul, et võimaldada liikmesriikide heategevusorganisatsioonidel, kes kasutavad praegust programmi, kohaneda uue olukorraga;
- nad leiavad, et tingimused 2013. aastale järgnevat perioodi puudutavat uut programmi käsitleva ettepaneku esitamiseks komisjoni poolt ja selle nõukogus vastuvõtmiseks ei ole täidetud;
- nad ei saa edaspidi nõustuda sellist programmi käsitlevate komisjoni seadusandlike ja finantsalaste ettepanekutega.

Komisjon võtab teadmiseks märkimisväärse hulga liikmesriikide eelistuse mitte jätkata programmi 2013. aastale järgneval perioodil ning muuta vastavalt ELi ühise turukorralduse määrust ja 2014.–2020. aasta mitmeaastast finantsraamistikku.

Mõjutamata oma aluslepingust tulenevat algatusõigust võtab komisjon arvesse seda tugevat vastuseisu sellist programmi käsitlevatele seadusandlikele ja finantsalastele ettepanekutele tulevikus.

Prantsusmaa ja Saksamaa ühine avaldus

Enim puudustkannatavatele isikutele ettenähtud toiduainete jaotamist käsitlev ELi määrus põhineb liidu sekkumisvarudest pärit toodete jaotamisel ja ajutiselt turult toiduainete ostmisel. Ühise põllumajanduspoliitika järjestikused reformid ja turu areng on viinud nii sekkumisvarude kui ka toiduainete sortimendi järkjärgulise vähenemiseni.

Tunnustades heategevusorganisatsioonide poolt liikmesriikides praegust programmi kasutades tehtud töö tähtsust, nõustuvad Prantsusmaa ja Saksamaa jätkama programmi kasutamist lõplikult 31. detsembril 2013. aastal lõppeva üleminekuperioodi jooksul, et nimetatud organisatsioonid saaksid uue olukorraga kohaneda. Seda arvesse võttes tunnevad Prantsusmaa ja Saksamaa heameelt oma heategevusorganisatsioonide vahel toimuva arvamuste vahetuste üle.

Arvestades aga arutelu nõukogus, leiavad Prantsusmaa ja Saksamaa, et tingimused 2013. aastale järgnevat perioodi puudutavat uut programmi käsitleva ettepaneku esitamiseks

komisjoni poolt ja selle nõukogus vastuvõtmiseks ei ole täidetud. Seepärast ei saa kaks nimetatud riiki edaspidi nõustuda sellist programmi käsitlevate komisjoni seadusandlike ja finantsalaste ettepanekutega.